

Враховуючи те, що банківські системи країн світу та коло банківських операцій розвиваються доволі швидко зважаючи на фінансові та технологічні інновації, ми свідомі того, що трансформація системи банківського регулювання в майбутньому також відбуватиметься.

Лілія АМБРИК

Тернопільський національний економічний університет

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ В УКРАЇНІ

Ефективність функціонування державних закупівель товарів, робіт і послуг передбачає їх проведення на максимально вигідних для держави умовах, економне витрачання коштів. Закон України «Про здійснення державних закупівель» від 01.06.2010 р. № 2289-VI визначає такі принципи здійснення закупівель товарів, робіт і послуг за державні кошти [1]: добросовісна конкуренція серед учасників; максимальна економія та ефективність; відкритість та прозорість на всіх стадіях закупівель; недискримінація учасників; об'єктивна та неупереджена оцінка пропозицій конкурсних торгів; запобігання корупційним діям та зловживанням.

У світовій практиці закупівлі для державних потреб покликані відповідати наступним вимогам [2]:

- процес здійснення державних закупівель повинен відбуватися публічно, інформація має бути доступною для громадського контролю;
- державні закупівлі мають відбуватися з максимальною ефективністю за рахунок підвищення конкурентності процесу закупівель, розширення географії виконавців;
- державні закупівлі мають здійснюватися таким чином, щоб дії конкретних замовників та результати державних закупівель були підконтрольними розпорядникам бюджетних ресурсів, а також спеціальним уповноваженим органам.

Відтак, на інституційному рівні принципи проведення процедур державних закупівель, задекларовані в Україні, відповідають світовим стандартам. Однак чинна практика державних закупівель засвідчує протилежне.

Ефективність державних закупівель знижується через характер процедур їх проведення (рис. 1). Незважаючи на позитивну динаміку в 2011 р. кількості конкурентних процедур державних закупівель, за досліджуваний період частка неконкурентних процедур, а саме закупівлі в одного учасника, коливалася в межах від 28,5% до 52,7%. Уже в першому півріччі 2012 р. співвідношення конкурентних і неконкурентних процедур склало 45,7% проти 54,3%.

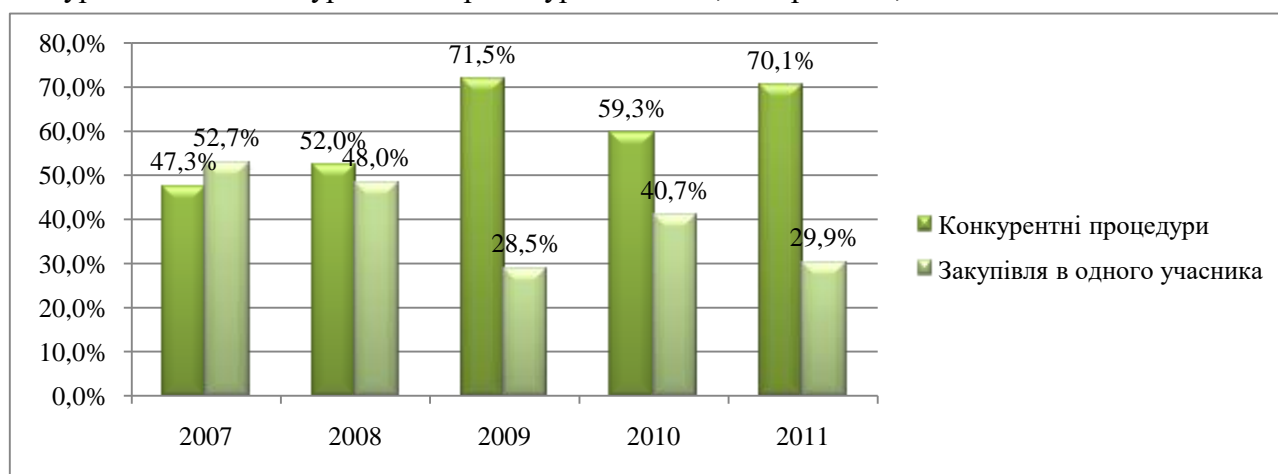

Рис. 1. Обсяги державних закупівель за конкурентними і неконкурентними процедурами

Джерело: розраховано автором на основі: [3]

Закон України «Про особливості здійснення закупівель в окремих сферах господарської діяльності» № 4851-VI [4] (вступив у дію 17 червня 2012 р.) надав право природним монополіям

проводити закупівлі товарів, робіт, послуг за власні кошти без застосування процедур закупівель, якщо вартість предмету закупівлі товарів та послуг не перевищує 5 млн. грн., а робіт – 10 млн. грн. У зв'язку з цим, більшість закупівель природних монополій будуть проводитися на власний розсуд керівництва таких компаній без оприлюднення оголошень про закупівлі або здійснення закупівлі шляхом відкритих конкурентних процедур.

Щодо географії виконавців, то переважна більшість договорів укладена з вітчизняними суб'єктами господарювання (рис. 2).

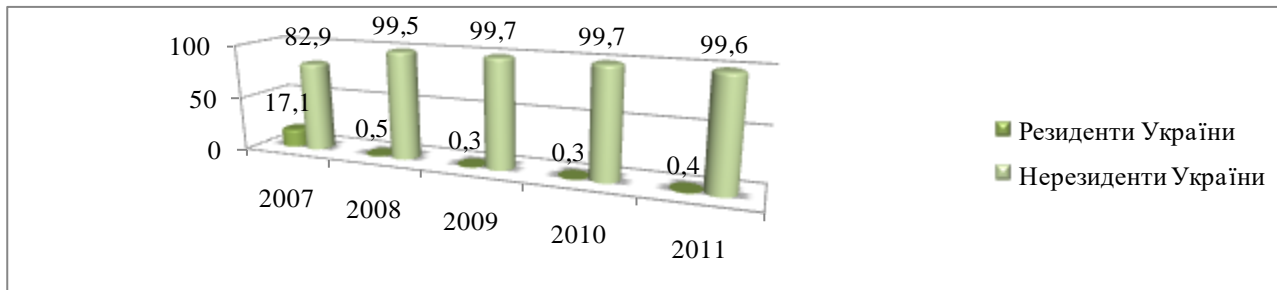

Рис. 2. Географія виконавців державних закупівель за період 2007-2011 рр., %

Джерело: розраховано автором на основі: [3]

Таким чином, напрямками підвищення ефективності державних закупівель в Україні мають стати забезпечення прозорості та конкурентності процедур державних закупівель, запобігання зловживанням, розширення географії виконавців і економне витрачання державних коштів.

Література

1. Закон України «Про здійснення державних закупівель» від 01.06.2010 р. № 2289-VI (із змінами та доповненнями) [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. — Режим доступу : <http://www.zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2289-17>.
2. Шимко Н. Система державних закупівель в Україні [Електронний ресурс] / Н. Шимко. — Режим доступу: <http://www.usab.org.ua>.
3. Проведення закупівель товарів, робіт і послуг за державні кошти в Україні [Електронний ресурс] / Державна служба статистики України. — Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
4. Закон України «Про особливості здійснення закупівель в окремих сферах господарської діяльності» від 24.05.2012 р. № 4851-VI [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. — Режим доступу : <http://www.zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4851-17>.

Вадим БАБАЄВ

Київський фінансово-економічний коледж (НУДПСУ)

НЕДОЛІКИ СПРОЩЕНОЇ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ

Спрощена система оподаткування на сьогодні існує вже понад десять років. Кількість платників єдиного податку продовжує зростати, і це кращий доказ привабливості єдиного податку. Питання спрощеної системи оподаткування одне з надважливих для суб'єктів малого підприємництва та держави, оскільки у зовнішньоекономічному просторі їй необхідно забезпечити стабільний економічний розвиток малого підприємництва як одного з важливих елементів ринкової системи.

Відповідно до ч. 3 ст. 291 Податкового кодексу України юридична особа чи фізична особа – підприємець може самостійно обрати спрощену систему оподаткування, якщо така особа відповідає встановленим вимогам та реєструється платником єдиного податку в визначеному порядку.

З метою введення диференційованої системи ставок єдиного податку, особи, що можуть застосовувати спрощену систему оподаткування поділені законодавцем на шість груп.